

5.12.2024

Hyvinvointialueiden ohjausosasto

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmä

Aika 3.12.2024 klo 15-16

Paikka Microsoft Teams -kokous (linkki toimitettu kalenterikutsussa)

Osallistujat	Merja Salmi	valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
	Tanja Rantanen	valtiovarainministeriö
	Suvi Mäklin	sosiaali- ja terveysministeriö
	Katja Luoma	sisäministeriö
	Petrus Kukkonen	Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Erikseen kutsut	Anna-Liisa Gullstén	Kanta-Hämeen hyvinvointialue
	Satu Ala-Kokko	Kanta-Hämeen hyvinvointialue
	Teija Mikkola	valtiovarainministeriö

1. Kokouksen avaus

Valtiovarainministeriö on asettanut Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmän. Valmisteluryhmän toimikausi on 21.11.2024–31.1.2025. Asettamispäätös on tallennettu ryhmän työtilaan.

Avattiin kokous ja hyväksyttiin ehdotus kokouksen asialistaksi. Merkittiin tiedoksi valmisteluryhmän asettamispäätös.

2. Valmisteluryhmän tehtävä

Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon.

Todettiin asettamispäätöksessä annettu valmisteluryhmän tehtävä.

3. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tarve lainanottovaltuuden muuttamiseksi

Valtioneuvosto on tehnyt 6.6.2024 päätöksen hyvinvointialueiden lainanottovaltuuksista. Päätöksen mukaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Hyvinvointialue on jättänyt valtiovarainministeriölle hakemuksen lainanottovaltuuden muuttamisesta 3.11.2024.

Petrus Kukkonen esitteli hyvinvointialueen tarvetta lainanottovaltuuden muuttamiseksi. Kanta-Hämeen investointisuunnitelma sisältää uusia investointeja vähän, ja ne ovat pääasiassa palveluverkkosuunnitelmaan liittyviä rakennus- ja kiinteistöinvestointeja, laite- ja kalustoinvestointeja sekä ICT-investointeja. Kukkonen mukaan hyvinvointialueen näkemys on, että muutettua lainanottovaltuutta ei tarvita tilikaudelle 2025.

Keskusteltiin lainanottovaltuuden tarpeesta sekä kahdesta Kanta-Hämeen hyvinvointialueen esittämästä lainanottovaltuutta koskevasta kysymyksestä. Ensimmäinen kysymys koski valtioneuvoston päätöksen sitovuustasoa. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen edustajien näkemyksen mukaan valtioneuvoston päätöksen tulisi olla samalla tasolla aluevaltuuston päätöksen kanssa. Valtiovarainministeriön edustajat totesivat, että hyvinvointialueesta annetun lain 15 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Välttämättömyysarvioinnin vuoksi investointisuunnitelmaa on käsitelty ns. rivitasolla ja rivitaso on katsottu sitovaksi. Siten hyvinvointialue ei voi päätöksen sisällä tehdä muutoksia ilman, että valtuuteen haetaan muutosta. Tätä sitovuustasoa on edellytetty Kanta-Hämettä koskevissa lainanottovaltuuden muutospäätöksissä. Esimerkiksi Kanta-Hämeen vuoden 2023 lainanottovaltuuden muuttamista koskevassa, 10.11.2022 tehdyssä päätöksessä on nimenomaisesti edellytetty, että lainanottovaltuuteen perustuvaa pitkäaikaista lainaa on mahdollista käyttää ainoastaan investointisuunnitelmassa esitettyihin investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin. Investointisuunnitelma on tehty rivitasolla.

Toinen kysymys koski sitä, voiko hyvinvointialue kattaa uudet investoinnit luovutusvoitoilla / vuosikatteella ilman että vuosikate käytettäisiin aiempien hankkeiden rahoittamiseen ensin (esimerkiksi sairaanhoitopiirin päätös Ahveniston sairaalahankkeen toteuttamiseen vuonna 2020). Kanta-Hämeen hyvinvointialueen edustajat viittasivat ns. Päijät-Hämettä koskevaan ennakkopäätökseen. Valtiovarainministeriön edustajat totesivat, että ylivelkaantumisen välttämiseksi pitkäaikaisen lainannostamista on pidettävä viimesijaisena keinona tilanteessa, jossa lainanottovaltuus ylittyy. Luovutusvoitot ja vuosikate tulee kohdistaa ensin aiempien hankkeiden rahoittamiseen. Tästä edellytyksestä on nimenomainen ehto Kanta-Hämettä koskevassa lainanottovaltuuden muutospäätöksessä. Esimerkiksi Kanta-

Hämeen vuoden 2023 lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen (10.11.2022) mukaan hyvinvointialueen tulee varmistaa ennen investointien toteuttamista se, että investointitarvetta ei voida kattaa muulla tavoin kuten pitkäaikaisen lainan sijaan rahavaroilla, avustuksilla, hankerahoituksella tai muulla rahoituksella. Lisäksi valtiovarainministeriön edustajat totesivat, että Päijät-Hämeen tapaus koski laskennallista lainanottovaltuutta, ei lainanottovaltuuden muuttamista, kuten nyt käsiteltävänä olevassa prosessissa on kyse.

Sovittiin, että seuraavassa kokouksessa jatketaan keskustelua lainanottovaltuuden tarpeesta. Lisäksi sovittiin, että investointisuunnitelmaa koskevia tarkentavia kysymyksiä toimitetaan tarvittaessa hyvinvointialueelle ennen seuraavaa kokousta.

4. Jatkotyöskentelystä ja seuraavista kokouksista sopiminen

Seuraava kokous on 10.12.2024 kello 14.

5. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 16.25.